

11.2.2011

Dnro 2762/4/09

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Mikko Sarja

POLIISIN TIEDOTTAMINEN EI OLLUT KIELILAIN MUKAISTA

1 KANTELU

Kantelija arvosteli 13.7.2009 saapuneessa kirjeessään Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen sekä Pohjanmaan poliisilaitoksen menettelyä internetissä tapahtuvaa tiedottamista ja palautteisiin vastaamista koskevassa asiassa. Kantelija oli tyytymätön yhtäältä siihen, että useat tiedotteet oli julkaistu vain ruotsiksi, ja toisaalta siihen, että hän ei ollut saanut vastausta poliisilaitoksen verkkopalautelaatikoihin lähettämiinsä muistutuksiin. Kantelun liitteinä oli esimerkkejä poliisilaitosten sivuilta julkaistuista tiedotteista.

---

3 RATKAISU

Perustuslain 6 §:n 1 momentissa säädetty yhdenvertaisuuden vaatimus ja 2 momentissa säädetty syrjinnän kieltö, 17 §:n 2 momentin vaatimus siitä, että julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan sekä 22 §:ssä julkiselle vallalle asetettu velvoite turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen edellyttävät, että suomen- ja ruotsinkielisiä kohdellaan myös kielellisestä näkökulmasta yhdenvertaisesti viranomaisen tiedottaessa toiminnastaan julkisuuslain 20 §:n 2 momentin tai muun säännöksen tarkoittamalla tavalla.

Viimeksi mainitun säännöksen mukaan viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa. Tässä tiedottamisessa on kielellisten oikeuksien näkökulmasta toimittava kielilain 32 §:n mukaisesti. Pykälän 1 momentin mukaan valtion ja kunnallisen viranomaisen yleisölle suunnatussa tiedottamisessa on kaksikielisessä kunnassa käytettävä suomen ja ruotsin kieltä. Saman pykälän 2 momentin mukaan kaksikielisen viranomaisen ilmoitukset, kuulutukset ja julkipanot sekä muut yleisölle annettavat tiedotteet on annettava sekä suomen että ruotsin kielellä. Tämä velvoite koskee virallisten kuulutusten, kuten kuuletusten, lisäksi kaikkia esimerkiksi lehdistölle annettavia ilmoituksia mutta myös kilpiä ja vastaavia yleisölle annettavia ilmoituksia (HE 92/2002 vp, s. 93).

Käytettävissäni olleesta aineistosta ilmenee, että Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen päivittäistiedotteet on lähetetty Kokkolan pääpoliisiasemalta pääsääntöisesti suomenkielisinä ja Pietarsaaren poliisiasemalta joko suomen- tai ruotsinkielisinä ja ne on ensi sijassa suunnattu medioille palvelemaan niiden tarpeita. Pohjanmaan poliisilaitos puolestaan on julkaissut päivittäin alueen tapahtumista tiedotteita sekä suomeksi että ruotsiksi. Yksi kantelussa mainittu ruotsinkielinen tiedote

oli inhimillisen erehdyksen vuoksi päätynyt poliisin suomenkielisille internet-sivuille ja suomenkielinen tiedote oli jäänyt julkaisematta.

Olen poliisin lääninjohdon kanssa samaa mieltä siitä, että kantelussa on kyse poliisin internet-sivuilla julkaistuista yleisölle suunnatuista tiedotteista, joita ei tule sekoittaa poliisin ensisijaisesti medialle antamiin tiedotteisiin. Yleisölle suunnatun tiedottamisen kieli määräytyy kielilain 32 §:n mukaisesti eli siten, että kaksikielisen viranomaisen tulee antaa tiedotteet molemmilla kansalliskielillä. Poliisilaitosten selvityksistä ilmenee, että vaikka niillä on ollut käytössään samanlainen julkaisujärjestelmä, tiedotteiden kieli on määräytynyt kuitenkin eri tavoin. Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen tiedotteet on annettu joko suomeksi tai ruotsiksi, kun taas Pohjanmaan poliisilaitoksen tiedotteet on julkaistu sekä suomeksi että ruotsiksi. Yhdyn poliisin lääninjohdon lausuntoon myös siinä, että Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksenkin tulisi antaa tiedotteensa molemmilla kansalliskielillä.

Johtopäätökseni on, että Pohjanmaan poliisilaitoksessa on menetelty kielilain mukaisesti, kun taas Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksella ei ollut niin toimittu. Saatan käsitykseni menettelyn virheellisyydestä jälkimmäisen poliisilaitoksen tietoon. Palautteisiin vastaamisen osalta katson saamani selvityksen perusteella, että asiassa ei ilmennyt sellaista, joka edellyttäisi toimenpiteitäni.

4

TOIMENPITEET

Saatan edellä esittämäni käsityksen Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen menettelystä sen tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän poliisilaitokselle jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Samalla lähetän päätöksen tiedoksi Pohjanmaan poliisilaitokselle ja Poliisihallitukselle.